

۱۰

گلایه‌های مرزبان

انتشار فیلم تئاتر «شب روی سنگفرش خیابان»
در یکی از سامانه‌های پخش آنلاین صدای کارگردان رادآورد

۱۰

قصه خوانی مجازی برای کودکان مبتلا به سرطان

فرهنگ

شنبه ۲۴ آبان ۱۳۹۹ :: شماره ۵۸۰۲

واکنش منفی به واکنش منفی!

کاغذ اخبار

مرحمت کرونا به کتاب

هفته کتاب در سالی که متاثر از کروناست، رنگ و بوی متفاوتی دارد؛ شاید حتی بتوان گفت کرونا لطمه‌های زیادی به صنعت نشر در کشورمان زده که بخش اعظم آن ناشی از آسیب‌پذیری این صنعت در کشورمان است. با این همه کرونا گاهی هم مرحمتی به کتاب‌خوان‌ها داشته است مثل فرصت‌های قرنطینه یا امکان دسترسی همگانی به برنامه‌های فرهنگی که در دوران کرونا به فضای مجازی کوچانده شدند. به عنوان نمونه از امروز نشست‌های خانه کتاب و ادبیات ایران به مناسبت هفته کتاب برگزار می‌شود اما امسال این برنامه‌ها در شبکه‌های اجتماعی به صورت زنده در دسترس علاقه‌مندان است. کافیت اینستاگرام موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران به نشانی @khaneyeketab را دنبال کنید. فهرست برنامه‌ها و نشست‌های خانه کتاب را خبرگزاری مهر به صورت مفصل منتشر کرده اما خلاصه این برنامه‌ها به این شرح است: امروز شنبه ۲۴ آبان ساعت ۱۰ نشست «مناسبات و همکاری ناشر و تصویرگر» با حضور علی بودری و سحر ترهنده، با مشارکت انجمن تصویرگران ایران برگزار می‌شود. همچنین در این روز ساعت ۱۲ نشست «ویرایش در نشر (مسائل و مناصب)» با حضور علیرضا فتاح، محمد علی معین‌فر و مهدی صالحی با مشارکت انجمن ویرایش و درست‌نویسی برگزار خواهد شد. ساعت ۱۴ نیز نشست «بررسی عوامل مؤثر در کاهش فروش کتاب» با حضور علیرضا داداشی، سیدمحمدجواد مهدوی‌دارگانی و جواد سرانی با مشارکت انجمن کسب و کار برگزار می‌شود.

در ادامه برنامه‌های این روز ساعت ۱۶ نشست «نشر دانشگاهی از دیدگاه ملی و بین‌المللی» با حضور سیدعباس حسینی نیک، عبدالامیر نبوی، حمیدرضا شعیری با مشارکت انجمن ناشران دانشگاهی، مرکز نشر دانشگاهی و انجمن نقد ادبی برگزار می‌شود. همچنین ساعت ۱۸ نیز نشست «آینده دانش و کتاب در پرتو تحولات فضای مجازی» با سخنرانی رضا ماحوزی و جبار رحمانی با مشارکت موسسه مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برگزار خواهد شد. فردا یکشنبه ۲۵ آبان ساعت ۱۰ برنامه «پیام تقرب» با حضور رحیم مخدومی، مریم فردوسی و احمد شاکری با مشارکت مجمع ناشران دفاع مقدس؛ از ساعت ۱۲ نشست «تأثیر کتاب و ادبیات بر تقویت توان بردباری افراد جامعه متأثر از بیماری کرونا» با حضور سپهر هاشمیان، مهندس ندا محدوی‌پور و زینب فریزاده با مشارکت کتابخانه و موزه ملک برگزار خواهد شد. ساعت ۱۴ نشست «نقش زنان در تولید و ترویج کتاب» با حضور الهام ملک‌زاده و مهتاب مردفرد با مشارکت انجمن زنان پژوهشگر تاریخ برگزار می‌شود. ساعت ۱۶ نیز نشست «روابط بین‌الملل و دیپلماسی مبتنی بر کتاب» با حضور حسن خداوردی و غلامرضا کریمی با مشارکت انجمن روابط بین‌الملل و ساعت ۱۸ نشست «کتاب‌شناسی آرای نو در خاورمیانه پژوهی» با حضور قدیر نصری، رحمان قهرمانپور، مهدخت ذاکری و فراد پورسیدی با مشارکت مرکز پژوهش‌های علمی و مطالعات استراتژیک خاورمیانه برگزار می‌شود.

کتاب گزینی مردم یکی از مشکلات رایج فرهنگی در سال‌های اخیر است

وجود پیوست‌های خلاقانه می‌تواند راهی برای ترویج و افزایش کتابخوانی باشد؛ مسأله‌ای که ما آن را با فعالان فرهنگی در میان گذاشته و پاسخ‌های جالبی گرفته‌ایم

خروج کتاب از پیستوهای خاک‌گرفته

سخنانش با ذکر مثال‌ها و مصادیق به این اشاره کرد.

منم آن منتظر

سردار علی فدوی، جانشین فرمانده کل سپاه سخنران دیگر این مراسم بود. او در ابتدای صحبت‌هایش، شهیدانی چون حاج قاسم سلیمانی را پشتوانه‌های انقلاب اسلامی دانست و گفت: ان شاء الله... این انقلاب اسلامی تا وقتی که به دست صاحب اصلی خود حضرت صاحب‌الزمان تحویل شود، با بزرگی و اقتدار پیش برود. روزی در سخت‌ترین شرایط مکه، که بیم این می‌رفت تا کفار قریش خطری برای جان شریف پیامبر گرامی اسلام ایجاد کنند، سه مؤمن در کعبه نشستند و عهد و پیمانی بستند: امیرالمومنین (علی ع)، حضرت حمزه و حضرت جعفر. بعد از آن پیمانی که با هم بستند، مدتی بعد حضرت حمزه در جنگ احد شهید شد، حضرت جعفر در جنگ تبوک شهید شد، اما امیرالمومنین سال‌های طولانی زندگی کردند. طی آن سال‌ها نقل می‌کردند که امیرالمومنین بارها در کوفه راه می‌رفتند، بر سینه خودشان می‌زدند و می‌فرمودند «منم آن منتظر» چراکه شهادت، هم وعده پیامبر به ایشان بود و هم لحظه لحظه عمر شریفشان به عنوان شاگرد اول مکتب پیامبر گرام برداشته بود و همه تکالیف الهی را انجام داده بود، اما آخرین گام یعنی عنایت ویژه خداوندی، شهادت هنوز اتفاق نیفتاده بود.

او افزود: در دعاهایی که در شیعه آمده، تأکید شده که هم مرگ ما را مثل امیرالمومنین قرار بده و هم حیات ما را. این یعنی این که همه مسلمانان و شیعیان می‌توانند در این زمینه مورد عنایت خداوند قرار گیرند. این مایه امیدواری همه ماست که بنده خدا می‌تواند این قدر بالا رود. وقتی شهید حسین خرازی به شهادت رسید، شهید احمد کاظمی سال‌های طولانی در حسرت شهادت همین جمله «منم آن منتظر» را می‌گفت. وقتی شهید کاظمی به شهادت رسید، خیلی‌ها دیدند که شهید قاسم سلیمانی، مدام این عبارت را می‌گفت که «منم آن منتظر». در طول انقلاب اسلامی، پاسداران انقلاب اسلامی محک خوبی خوردند و همه آنها مصداق این گفته حبیب ابن مظاهر در بحبوحه کوفه هستند که فرموده بود: «مرد را به تیغ حنك بزنند، نه به حرف». برای همین است که خداوند چنان عظمتی را به شهید سلیمانی می‌دهد که بیش از ۵۰ میلیون دلداده خدا، شهادت تا بجوشد آیت از بالا و «مرد را به تیغ حنك بزنند، نه به حرف» برای شهادت او به خیابان‌ها آمدند.

کتاب «شاخص‌های مکتب شهید سلیمانی» نوشته حجت‌الاسلام علی شیرازی با شمارگان هزار نسخه و قیمت ۲۰ هزار تومان توسط انتشارات خط مقدم منتشر شده است. طرح جلد این کتاب هم از مسعود نجابتی است.

تجلیل از شهید سلیمانی در پی ارائه یک مکتب مخصوص برای نسل‌های بعد از انقلاب بود، یک الگوی در دسترس. بزرگی که از متن همین مردم آمد، به سپاه ملحق شد. در حدود چهار دهه این لباس جهاد را درنیامرد و با این لباس جهاد به دیدار خرافت. این، مکتب است. پس بنابراین تجلیل از شهید سلیمانی، تجلیل صرفاً عاطفی نیست، تجلیل هدفمند است.

آیت... خاتمی افزود: این مکتب باید تبیین و شاخص‌های آن باید بیان شود. کتاب «شاخص‌های مکتب شهید سلیمانی» عهده‌دار تبیین این مکتب است. این کتاب را من از دو جهت شایسته تجلیل می‌دانم: یکی از جهت محتوای ۱۷ شاخص را بصورت کاملاً مستند برای مکتب شهید سلیمانی ذکر کرده است. این خلایی بود که بحمد... بخشی از آن با این کتاب برطرف شد. مکتب شهید سلیمانی چیست و چه اصولی دارد؟ باید از این اصول پیروی کرد تا به آن مکتب رسید. نکته دوم هم نویسنده کتاب است. برادر عزیز و گرامی ما، حجت‌الاسلام والمسلمین علی شیرازی، بهترین کسی است که توانست در این رابطه قلم بزند. ایشان پس از چند دهه زندگی با شهید سلیمانی و دیدن سیر و سلوک این شهید، در این کتاب فقط روایتگر نیست، بلکه بسیاری از آن چیزهایی که دیده را قلم زده است. خود جناب شیرازی، عالم و از بیت شریف علم و تقوا و بیت شریف شهادت است و ایشان برادر گرامی‌شان شهید حجت‌الاسلام والمسلمین شیرازی است. مطمئناً این کتاب مورد استقبال قرار خواهد گرفت و جوانان عزیز ما بیشتر با مکتب شهید سلیمانی آشنا خواهند شد.

آیت... خاتمی در ادامه از بین ویژگی‌هایی که برای شهید سلیمانی در کتاب ذکر شده، چهار ویژگی را بسیار برجسته دانست و گفت: یکی از این ویژگی‌ها فرهنگ جهاد است که شهید سلیمانی آن را با عمق جانش لمس کرد. همین فرهنگ بود که او را به دل خطر می‌برد، چه در جبهه دفاع مقدس و جبهه از دفاع از حرم که شواهدش را در این مکتب می‌خوانید. او شعار نمی‌داد که عاشق شهادت است، بند بند وجودش می‌گفت شهادت. آب کم جو تشنگی آور به دست، تا بجوشد آیت از بالا و پست، انقلابی بودن، نفرت از استکبار و فرهنگ مقاومت، از ویژگی‌های برجسته دیگر شهید سلیمانی بود که آیت... خاتمی در ادامه

یک مدرسه درس آموز

مراسم رونمایی از کتاب «شاخص‌های مکتب شهید سلیمانی»
با حضور شخصیت‌های سیاسی و فرهنگی برگزار شد

«جای دمشق این بار سمت عشق عازم شد / اسمش که قاسم بود، جسمش نیز قاسم شد / در پیکرش دیدم گریز روضه‌خوان‌ها را / هم روضه قطع الیمین، هم اربا اربا را / افتاده روی خاک، دستی پاک و نورانی / انگشتی با خاتم سرخ سلیمانی ...» این شروع شعری است که مجری مراسم رونمایی از کتاب «شاخص‌های مکتب شهید سلیمانی» در اوایل برنامه برای حاضران قرائت کرد. این مراسم شامگاه چهارشنبه گذشته با حضور آیت... سید احمد خاتمی عضو فقهای شورای نگهبان و امام جمعه موقت تهران، سردار علی فدوی، جانشین فرمانده کل سپاه، حجت‌الاسلام علی شیرازی، نویسنده کتاب و نماینده ولی فقیه در نیروی قدس سپاه، مرتضی سرهنگی نویسنده دفاع مقدس، خانواده سردار شهید قاسم سلیمانی و جمعی از اهالی رسانه، در تالار سوره حوزه هنری برگزار شد. پیشتر اعلام شده بود که سیدعباس صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی هم در این مراسم حاضر خواهد بود که این اتفاق نیفتاد و او در این برنامه رونمایی حضور نداشت. آنچه در ادامه می‌آید، گزارش رونمایی از مراسم کتاب و بخشی از صحبت‌های آیت... سید احمد خاتمی و سردار علی فدوی در این برنامه است. گفت‌وگویی هم با حجت‌الاسلام علی شیرازی، نویسنده کتاب انجام دادیم که متن آن همراه معرفی کامل‌ترین اثر، در روزهای آینده منتشر خواهد شد.

است. آن موقع هم یاد نمی‌آید که امام خمینی (ره) برای هیچ‌یک از شهدا مثل شهید مطهری مایه گذاشته باشد. من این دو تجلیل را از یک سنخ می‌دانم و آن سنخ، سنخ مکتب است. امام در پی آن بود که اسلام ناب محمدی را معرفی کند، ایشان دید آن قلمی که می‌تواند این مکتب را معرفی کند، شهید مطهری است. در حقیقت، امام سخن از تجلیل یک مکتب داشت. رهبر معظم انقلاب هم با

رونمایی از کتاب

بعد از صحبت‌های سردار فدوی و پخش تصاویری از شهید سلیمانی، نوبت به پخش پایانی مراسم، امضای پوستر کتاب «شاخص‌های مکتب شهید سلیمانی» و رونمایی از این اثر با حضور سردار فدوی، حجت‌الاسلام علی شیرازی، حجت‌الاسلام محمد مظفری‌نژاد، رئیس اداره عقیدتی - سیاسی نیروی دریایی ارتش، سردار پدا... جوانی، معاون سیاسی کل سپاه و سردار انگلی از مسئولان کنگره شهدای بین‌المللی مدافعان حرم برگزار شد.

علی رستگار

ادبیات و هنر

یک الگوی در دسترس

در بخش ابتدایی مراسم، تصاویری از سخنرانی رهبر انقلاب در خطبه‌های نماز جمعه تهران در ۲۷ دی سال ۹۸ برای حاضران به نمایش درآمد؛ رهبری در این بخش فرمودند: «ما به حاج قاسم سلیمانی، شهید عزیز، به چشم یک فرد نگاه نکنیم؛ به چشم یک مکتب نگاه کنیم. سردار شهید عزیز ما را به چشم یک مکتب، یک راه، یک مدرسه درس آموز، با این چشم نگاه کنیم.» این جملات که در پشت جلد کتاب «شاخص‌های مکتب شهید سلیمانی» هم نقش بسته، نقش مهم و تعیین‌کننده‌ای در نگارش این اثر داشت. بعد از پخش این تصاویر، آیت... سید احمد خاتمی عضو فقهای شورای نگهبان به عنوان اولین سخنران این مراسم، پشت تریبون قرار گرفت. او در آغاز صحبت‌هایش گفت: با هر عنوانی که می‌خواهید شهید حاج قاسم سلیمانی را خطاب قرار دهید، از جمله سپهبد، سردار ولی عنوان شهید بالاترین هست. عنوانی که ایشان به امید آن زنده بود و سرانجام به آنچه می‌خواست رسید. امام جمعه موقت تهران ادامه داد: در این حدود یک سال که از شهادت این عزیزمان می‌گذرد، تاکنون مکرر در هر مناسبتی که زمینه آن فراهم بود، رهبر معظم انقلاب امام خامنه‌ای، از این شهید بزرگوار یاد کردند. من یاد نمی‌آید رهبر معظم انقلاب به‌ویژه در این چند سال اخیر درباره هیچ‌یک از شهدا اینقدر مایه گذاشته باشند. به نظر می‌رسد رمزی در این کار هست. رمز آن همان تجلیل فوق‌العاده امام راحل از شهید آیت... مطهری

ارادت شاعر
به شهید رجایی

۲۴ آبان روز تولد بیژن نجدی است

بیژن نجدی را با شعرها و داستان‌هایش می‌شناسیم. او در ۵۶ سالگی به علت ابتلا به سرطان ریه درگذشت. آرامگاهش در شهر لاهیجان در جوار بقعه شیخ زاهد گیلانی قرار دارد. نجدی در زمان زندگی خود تنها مجموعه داستان «بوزیلنگانی که با من دویده‌اند» را سال ۷۳ منتشر کرد که سال ۷۴ جایزه قلم زرین جایزه گردون را به خود اختصاص داد و بقیه آثارش پس از درگذشتش، توسط همسرش به چاپ رسید. مجموعه داستان «دوباره از همان خیابان‌ها» در سال ۷۹ نیز برگزیده نویسندگان و منتقدان مطبوعات شد. نجدی همچنین در کارنامه ادبی خود، تندیس یادمان بنیاد شعر فرارپویان به خاطر برگزیده اشعار دهه ۷۰ و لوح افتخار به پاس جانشورده‌ها در پاس داشت آیین‌های ملی و میهنی را دارد. از وی اشعار گیلکی کمی نیز باقی مانده است.

نجدی در دبیرستان‌های لاهیجان معلم ریاضی بود. دوست و همکار او، دکتر سید حجت مهدوی سعیدی که او نیز در لاهیجان معلم بوده، خاطره‌ای از ارادت نجدی به شهید رجایی دارد که بسیار جالب توجه است. دکتر مهدوی می‌گوید: «به نیکی به یاد دارم که روزی در دبیرستان شهید مدرس، بحث ادبی من با آن مرحوم مغفور به شهید رجایی کشیده شد. هیچ‌گاه نتوانستم از ابراز قصور و اظهار تاجر مرحوم نجدی را در این خصوص از یاد ببرم. حس و احساسی که چون موجی عظیم و توفنده در چشمان نافذ وی می‌جوشید و می‌خروشید...»

او این جملات را از قول بیژن نجدی درخصوص شهید رجایی نقل می‌کند: «من همیشه عذر تقصیر در پیشگاه او دارم. هیچ‌گاه نمی‌توانم عظمت و خدمت این مردم بزرگ را در آن مقطع حساس کشور فراموش کنم. رجایی نیز چون من دانش‌آموخته ریاضی بود و در مدارس آن زمان ریاضی تدریس می‌کرد. در همان زمان که من آسوده و غرق در زندگی روزمره، تنها از لذت ریاضیات متلذذ بودم، او مسؤولانه و شجاعانه برای عز و آزادی این جامعه مبارزه می‌نمود و در این راه به غایت دشوار جانانه همه مشکلات را به جان می‌خورد. او در دفاع از مردم در زندان‌های شاه اسطوره مبارزه و مقاومت بود. من در مقابل این مرد که از صنف ما بود، همیشه احساس کوچکی و سرافکندگی و ادای دین می‌کنم.»